

គតិទ័ព័រ ២៤ ព័ត៌មានថ្មី ...

កម្មវិធីអភិបាលកិច្ចតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងកំណែទម្រង់វិស័យសាធារណៈ (DGPSR)

កញ្ញា ឆន់ វិទាលា កំពុងកែសំរួលបន្តិចបន្តួចជាចុងក្រោយ ដើម្បីបង្ហាញរបាយការណ៍សិក្សា "ការដឹកនាំនៅថ្នាក់ភូមិ/ឃុំ" ហើយក៏បានរៀបចំរូបរាងផងដែរ នូវឯកសារសង្ខេបគោលនយោបាយមួយ ផ្នែកលើរបាយការណ៍ខាងលើ ។ ការសិក្សាពី "សមត្ថភាពស្រាវជ្រាវនៃសាកលវិទ្យាល័យនៅកម្ពុជា" បានចប់សព្វគ្រប់តាមផែនការ ។ ឯកសារព្រាងទី១ នៃគំរោង "អភិបាលកិច្ចថ្នាក់មូលដ្ឋានលើធនធានទ្រព្យរួម៖ ករណីសិក្សាពីទឹកស្រោចស្រែនៅកម្ពុជា" បានចប់រួចរាល់កាលពីចុងខែកក្កដា ហើយបច្ចុប្បន្ន អ្នកស្រី ជា ជូ កំពុងធ្វើការកែសម្រួលឯកសារនេះ ដោយមានកែតម្រូវផ្នែកខ្លះ ដកផ្នែកខ្លះចេញ និងដាក់បញ្ចូលថែមផ្នែកខ្លះទៀត ។ ឯកសារព្រាងទី៥ស្តីពីគំរោងផ្តល់យោបល់ពិគ្រោះដល់គណៈកម្មាធិការជាតិ សំរាប់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលទទួលមូលនិធិពីវិទ្យាស្ថានសិក្សាពីទីក្រុង (Urban Institute) បានរួចរាល់មួយភាគធំ ហើយសិក្ខាសាលាផ្តល់យោបល់ពិគ្រោះមួយផ្សេងទៀត គ្រោងធ្វើឡើងនៅខែតុលានេះ ។ សំណើគំរោង "ការយល់ដឹងពីការពាក់ព័ន្ធរវាង អង្គនីតិបញ្ញត្តិសង្គម និងស៊ីវិលនៅកម្ពុជា" ត្រូវបានដាក់ជូនទាន់ពេល ដល់វិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស (Overseas Development Institute) និងកំពុងរង់ចាំទទួលយោបល់ត្រឡប់ ។ សំរាប់គំរោង "ការវិភាគពីរដ្ឋកម្ពុជា៖ អំណោយផលដល់ការអភិវឌ្ឍ?" ការចុះសិក្សាដល់កន្លែង គ្រោងធ្វើឡើងនៅពាក់កណ្តាលខែតុលា ដើម្បីយកគំនិតមួយចំនួន ដែលទទួលបានពីការសិក្សាឯកសារ ទៅប្រៀបធៀបផ្សេងផ្ទាល់ជាមួយការពិតជាក់ស្តែង ។ គំរោងមួយទៀតគឺ "គ្រោងការសេវាច្រកចេញចូលតែមួយ" ក្រោមជំនួយមូលនិធិពីធនាគារពិភពលោកបានទទួលការយល់ស្រប និងបានចាប់ផ្តើមនៅដើមខែកញ្ញា ហើយត្រូវចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេលកំណត់ ៥ខែ ។

កម្មវិធីធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវនៃកម្មវិធីនេះ បានបញ្ចប់ការសំអាត និងវិភាគទិន្នន័យសំរាប់សមាសភាគសេដ្ឋកិច្ច នៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក (WRMCDP) ។ ក្រុមស្រាវជ្រាវ ក៏បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមួយ ក្រោមចំណងជើង "ប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ" និងបានជួបពិភាក្សាជាមួយក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ មកពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ដើម្បីកសាង និងកែលម្អកម្មវិធីសិក្សាពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ។ កម្មវិធីនេះបានរៀបចំហើយ នូវផែនការការងារឆ្នាំ២០០៩-២០១១ ។ ក្រុមការងាររបស់កម្មវិធី ក៏បានជួបជាមួយ AusAID ដើម្បីតាមដានបន្តនូវរបាយការណ៍លូតលាស់ការងារប្រចាំឆ្នាំទី៣ និងធ្វើការកែសម្រួលរបាយការណ៍នេះ ។ គំរោង "ព្រៃត្រូពិចសំរាប់កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រការវិភាគទិន្នន័យពីកំរិតគ្រួសារដល់កំរិតសកល" កំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលសំអាតទិន្នន័យ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយបុគ្គលិកផ្នែកគ្រប់គ្រង

ទិន្នន័យរបស់ CIFOR ។ ចំពោះគំរោង "ការកសាងសមត្ថភាពសហគមន៍ សំរាប់ការផ្តួចផ្តើមគំនិតកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅអាងទន្លេសាប" លោក យ៉ែម ដារាដ្ឋ បានបញ្ចប់ការកែសម្រួលផែនការការងារ និងថវិកា និងបានបញ្ជូនសំណើទៅឱ្យមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីរួចរាល់ហើយ ។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងកម្មវិធីនេះ ក៏បានជួបប្រជុំមួយជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីពិភាក្សាពីផែនការការងារ និងថវិកានេះដែរ ។ សំរាប់គំរោងស្តីពីមាតិកាមានចីរភាព ដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានបញ្ចប់ការសំអាត និងវិភាគទិន្នន័យ ហើយកំពុងសរសេររបាយការណ៍ ។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវក៏បានជួបជាមួយវិទ្យាស្ថានបរិស្ថានក្រុងស្តុកហុល (SEI) ដើម្បីពិភាក្សារបន្ថែមពីការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហការលើសកម្មភាពស្រាវជ្រាវជាច្រើនថែមទៀត ។

កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សង្គម

នៅខែកញ្ញានេះ ក្រុមអង្កេតបានចុះសិក្សាដល់កន្លែងទាក់ទងនឹងការសិក្សាគោលពីអ្នកគ្រប់គ្រងគន្លឹះ សំរាប់កម្មវិធីជួយទ្រទ្រង់វិស័យសុខាភិបាលដោយបានធ្វើជាក់ស្តែងនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យចំនួន ៣០ និងស្រុកប្រតិបត្តិ ៣០ ក្នុងខេត្តក្រុងចំនួន ២១ ។ CDR រួមជាមួយ វិទ្យាស្ថានគោលនយោបាយអ៊ុកស្វីដ (OPI) និងដោយមានជំនួយគាំទ្រពីនាយកដ្ឋានសំរាប់ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ (UK-DFID) គ្រោងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំសន្និសីទមួយស្តីពី "វិស័យសុខាភិបាល៖ ស្ថាប័ន សន្ទុះចិត្ត និងគ្រឿងលើកទឹកចិត្ត" នៅថ្ងៃទី ២៦-២៨ មេសា ២០១០ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ។ សន្និសីទនេះ នឹងមានការចូលរួមពីសំណាក់វាក្មេងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងមកពីបរទេស តាមរយៈកិច្ចសន្យាអនុវត្តការងារ និងលិខិតអញ្ជើញ ។ សេចក្តីប្រកាសឱ្យដាក់ស្នើឯកសារសំរាប់សន្និសីទបានចប់សព្វគ្រប់ ហើយគណៈកម្មាធិការជ្រើសរើសនៃសន្និសីទតំបន់នេះ ក៏បានធ្វើការសំរេចចិត្តរួចហើយ ផ្អែកលើអត្ថបទសង្ខេបខ្លីមូលដ្ឋាននានា ។ ក្នុងចំណោម ១៤ អត្ថបទសង្ខេប ដែលបញ្ជូនមកពីតំបន់ផ្សេងៗគ្នា គេបានជ្រើសរើស ៥ សំណើ ជាឯកសារចុះកិច្ចសន្យា និង ៤ សំណើ ជាឯកសារអញ្ជើញចូលរួម ។ កម្មវិធីព្រាងនៃសន្និសីទបានរៀបចំរូបរាងវិវលិខិតអញ្ជើញអ្នកដឹកនាំសំរាប់វគ្គទាំង ៥ នៃសន្និសីទ ក៏បានធ្វើចេញស្រេចបាច់ ដោយក្នុងនេះមាន ២នាក់ បានយល់ព្រមតាមការអញ្ជើញរួចហើយដែរ ។ គំរោងស្តីពី "សុវត្ថិភាពជនក្រីក្រនៅក្រុងភ្នំពេញ៖ ការសិក្សាពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ និងអំពើហិង្សា ក្នុង ៥ សហគមន៍ក្រីក្រនៅក្រុងភ្នំពេញ" បានចាប់ដំណើរការហើយ ។ ការសិក្សាឯកសារនៅការិយាល័យបានចប់សព្វគ្រប់ និងបានបញ្ជូនទូរស័ព្ទទៅអង្គការ UN-Habitat រួចហើយ ដើម្បីសុំយោបល់ ។ បញ្ជីសំនួរសំរាប់អង្កេតបានរៀបចំរួចរាល់ បានយកទៅប្រើសាកល្បងនៅថ្ងៃទី ១ តុលា ហើយបានធ្វើការកែសម្រួលតាមនោះហើយ ។ ឥឡូវនេះ ក្រុមអ្នកធ្វើអង្កេតកំពុងចុះប្រមូលទិន្នន័យដល់កន្លែង ។

ក្នុងអំឡុងពេលនេះដែរ ក្រុមបណ្តុះបណ្តាល បានដំណើរការចប់រួចរាល់ នូវវគ្គ "ការងារកសាងសន្តិភាព" ចំនួន ៤ ដោយបានចុះដកពិសោធន៍ ជាក់ស្តែងមួយលើកនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺទៀតផង ។ ពិធីបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល មួយ បានរៀបចំឡើងនៅថ្ងៃទី ១១ កញ្ញា ដោយមានការប្រគល់វិញ្ញាបនបត្រ ដល់សិក្សាការីដែលបានរៀនចប់ដោយជោគជ័យនូវវគ្គ "ការងារកសាង សន្តិភាព" និង វគ្គ "បណ្តុះបណ្តាលអ្នកបណ្តុះបណ្តាល" ។ អ្នកស្រី ហ៊ុយ វង្ស ដែលបានទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ស្តីពីសន្តិភាព និងការដោះស្រាយទំនាស់ ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពី Church World Service បានត្រឡប់មកដល់ប្រទេសកម្ពុជាវិញហើយ ។

កម្មវិធីសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម និងសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់

របាយការណ៍ស្តីពី "ការទាញប្រយោជន៍ឱ្យបានប្រសើរបំផុតពីវិនិយោគចិនទៅ លើធនធានធម្មជាតិនៅកម្ពុជា" កំពុងរងចាំយោបល់ពីម្ចាស់ជំនួយ ។ ការ សិក្សាមួយផ្សេងទៀតស្តីពី "វិនិយោគចិននៅកម្ពុជា" កំពុងត្រូវបានកែសម្រួល ដើម្បីបញ្ចូលនូវករណីសិក្សាចំនួន ៦ ហើយកាលពីចុងខែកញ្ញានេះ ក្រុម សិក្សាក៏បានផ្ញើរបាយការណ៍ព្រាងទី២ ជូនទៅម្ចាស់ជំនួយ (សាកលវិទ្យាល័យ ឈៀងម៉ៃ) ផងដែរ ។ របាយការណ៍ព្រាងលើទី២ នៃ "ការវាយតម្លៃ របស់ពិសេសប៉ះពាល់នៃវិនិយោគសេដ្ឋកិច្ចទៅលើគ្រួសារនៅកម្ពុជា" ដែលជាការ ស្រាវជ្រាវរួមគ្នាមួយរវាងកម្មវិធីនេះ ហើយនិងកម្មវិធីភាពក្រីក្រ កសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (PARD) នោះ បានបញ្ជូនទៅឱ្យធនាគារពិភពលោក រួចរាល់ហើយ ។ សំរាប់គំរោង "ការវាយតម្លៃពិសេសសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច នៃមហាអនុតំបន់មេគង្គ" ដែលអនុវត្តរួមគ្នាជាមួយ PARD ហើយនិងកម្មវិធី អភិវឌ្ឍន៍សង្គម ឯកសារបំផុសគំនិតបានបញ្ជូនទៅឱ្យម្ចាស់ជំនួយរួចរាល់ ហើយការចុះអង្កេតដល់កន្លែង គ្រោងចាប់ផ្តើមនៅចុងឆ្នាំនេះ ។ អត្ថបទ សង្ខេបគោលនយោបាយមួយ ស្តីពី "ផលប៉ះពាល់នៃវិនិយោគសេដ្ឋកិច្ចសាកលទៅ លើកម្មករកាត់ដេរ និងប្រាក់ផ្ញើទៅផ្ទះ ករណីនៅកម្ពុជា" ដែលទទួលបានមូល និធិពី UNESCAP ត្រូវបានបញ្ជូនទៅម្ចាស់ជំនួយរួចរាល់ ហើយអត្ថបទសង្ខេប គោលនយោបាយ ស្តីពី "ផលប៉ះពាល់ខាងសង្គមកិច្ចនៃការរួមចុះសេដ្ឋកិច្ច សាកលទៅលើកម្ពុជា និងទៅលើភាពក្រីក្រនៅក្នុងប្រទេស" កំពុងកែសម្រួល ឡើងវិញ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលមតិយោបល់ ដែលទទួលបានពីអ្នកចូលរួមមកពី ជាង ២០០ប្រទេស ក្នុងពេលធ្វើសន្និសីទនៅទីក្រុងហាណូយ ។ ជុំទី២ នៃ ការសិក្សាអំពី "ផលប៉ះពាល់នៃវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុសាកល" ដែលទទួលបានមូលនិធិពី វិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសកំពុងរៀនលឿនទៅមុខយ៉ាងល្អ ។

កាលពីថ្ងៃទី ៧-៨ តុលា ២០០៥ បណ្តាញវិភាគអភិវឌ្ឍន៍ (DAN) ដោយសហការណ៍ជាមួយ CDRI បានដំណើរការសន្និសីទផ្សព្វផ្សាយថ្នាក់ តំបន់មួយ ស្តីពីការសិក្សា DAN ចំនួនពីរ គឺ "ផលប្រយោជន៍ និងចំណាយ សេដ្ឋកិច្ច នៃទេសន្តរប្រវេសន៍កំលាំងពលកម្មក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ និង "ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម ក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ" នៅសណ្ឋាគារភ្នំពេញ ក្រុងភ្នំពេញ ។ ការសិក្សាទាំងពីរនេះ ជាការងារសហការគ្នារវាងបណ្តា វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនៅប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ថៃ វៀតណាម និង ខេត្តយុនណាន់ប្រទេសចិន ក្រោមជំនួយគាំទ្រពីមូលនិធិ Rockefeller ។

សន្និសីទរយៈពេលពីរថ្ងៃនេះ បានទាក់ទាញភ្ញៀវមកចូលរួម ២៣៥នាក់ ដែលមានជាអាទិ អ្នកកសាងគោលនយោបាយ ម្ចាស់ជំនួយ និងសង្គមស៊ីវិល និងដែលផ្តល់ការពិភាក្សា និងព័ត៌មានត្រឡប់សំខាន់ៗជាច្រើន ។

កាលពីថ្ងៃទី ០៩-១០ កញ្ញា ២០០៥ វេទិកាស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០០៥ស្តីពី "ការរួមចំណែកនៃការស្រាវជ្រាវ ចំពោះគោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ" បានប្រារព្ធឡើងនៅសណ្ឋាគារកាំបូឌីយ៉ាណា ដោយទទួលបានជំនួយគាំទ្រពីវិទ្យាស្ថាន IDRC ។ សន្និសីទនេះ មានបញ្ចូលបទបង្ហាញប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់លើ ៤ ប្រធានបទ គឺ (១) កសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងការចិញ្ចឹមជីវិតនៅជនបទក្នុងអន្តរកាល (២) សារៈសំខាន់នៃ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមានមូលដ្ឋានទំនួលខុសត្រូវ (៣) ការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ និង (៤) ការពង្រឹង អភិបាលកិច្ចល្អ ។ សន្និសីទនេះ សម្រេចបានជោគជ័យចំពោះដោយ ទទួលបានការចូលរួមយ៉ាងច្រើន និងការពេញចិត្តពីសំណាក់អ្នកចូលរួម ទាំងឡាយ ដែលរួមមានរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ម្ចាស់ជំនួយ វិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវនានា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងមជ្ឈដ្ឋានសិក្សា ។ អង្កេតវាយតម្លៃនៅចុងរបៀបវារៈបានឱ្យដឹងថា អ្នកចូលរួមភាគច្រើន មានការពេញចិត្តនឹងសន្និសីទនេះ ហើយមានបំណងចូលរួមកម្មវិធីនេះទៀត នៅឆ្នាំក្រោយ ដោយពួកគេយល់ថា កម្មវិធីនេះជាវេទិកាដ៏មានប្រយោជន៍ សំរាប់ចែករំលែកព័ត៌មាន ទទួលបានចំណេះដឹងថ្មីពីការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍ និងបង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនង ។

កម្មវិធីភាពក្រីក្រ កសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

CDRI និងអង្គការ WorldFish Center បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ ព្រមព្រៀងលើគំរោងមួយ សំដៅកសាងភាពធន់ទ្រាំនៃសហគមន៍នេសាទ នៅបឹងទន្លេសាប ។ ការចុះសិក្សាដល់កន្លែងលើកទីមួយបានធ្វើឡើង នៅថ្ងៃទី ៥-១៥ តុលា ។ គំរោង "ការវាយតម្លៃពិសេសសេដ្ឋកិច្ច- សង្គមកិច្ចនៃមហាអនុតំបន់មេគង្គ" សំរាប់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) កំពុងដំណើរការទៅមុខ ហើយសេចក្តីព្រាងឯកសារបំផុសគំនិត បានបញ្ជូន ទៅ ADB រួចរាល់ហើយ ដើម្បីសុំយោបល់ត្រលប់ ។

តាំងពីឆ្នាំ២០០៧ មក CDRI បានរៀបចំយ៉ាងទៀងទាត់ ក្នុងពីរខែម្តង នូវសិក្ខាសាលាស្រាវជ្រាវស្តីពីបញ្ហាផ្សេងៗខាងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងគោលដៅ ចែករំលែកទទួលបានស្រាវជ្រាវ ពង្រឹងគុណភាពស្រាវជ្រាវ កែលម្អវិធីសាស្ត្រ ស្រាវជ្រាវ កសាងនូវគោលគំនិត និងធ្វើវិភាគលើប្រធានបទស្រាវជ្រាវ ។ អ្នកធ្វើបទបង្ហាញក្នុងសិក្សាសាលាទាំងនេះមានមកពី CDRI ព្រមទាំងស្ថាប័ន និង NGOs នានានៅក្រុងភ្នំពេញ ។ សំរាប់សិក្ខាសាលានៅអំឡុងពេលនេះ អ្នកធ្វើបទបង្ហាញរបស់ CDRI មាន លោក ហ៊ុន វុត្តា និង លោក ដួង វិវិត រីហ្វអ្នកធ្វើបទបង្ហាញមកពីខាងក្រៅមាន សាស្ត្រាចារ្យ Sorpong Peou មកពីសាកលវិទ្យាល័យ Sophia University នៅប្រទេសជប៉ុន និង លោក Mith Samonn អ្នកវិភាគស្រាវជ្រាវនៅអង្គការ WorldFish Center ។ ប្រធានបទនានារួមមាន ការអភិវឌ្ឍម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ភាពក្រីក្រ អភិបាលកិច្ច ពាណិជ្ជកម្មនិងធនធានធម្មជាតិ និងកសិកម្ម ។

ព័ត៌មានខ្លីៗពី វិទ្យាស្ថាន CDRI

ផ្នែកគ្រប់គ្រង

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (វិបសអ) បន្តចូលរួមចំណែកក្នុងសន្តិសុខ និងកិច្ចប្រជុំជាន់ខ្ពស់ថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិ ស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ និងជាសាកល និងអនាគតនៃសមាហរណកម្មថ្នាក់តំបន់ នៅអាស៊ីខាងកើត ។ ក្នុងខែតុលា នាយកប្រតិបត្តិនៃ វិបសអ បានចូលរួមក្នុងការប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃវេទិកាវិទ្យាស្ថាននៅអាស៊ីខាងកើត ដែលរៀបចំឡើងដោយវិទ្យាស្ថានកូរ៉េ សម្រាប់គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចអន្តរជាតិ ។ វេទិកាអន្តរជាតិនេះ មានប្រធានបទថា "ឆ្ពោះទៅរកកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនៅអាស៊ីខាងកើត: ជម្រើស និងសកម្មភាពនាពេលអនាគត" នៅទីក្រុងសេអ៊ូល ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង ។

នាយកប្រតិបត្តិវិបសអ ក៏បានទៅចូលរួមសន្ទនាអន្តរជាតិរបស់អាស៊ាន + ៣ ដែលរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការកំណែទម្រង់និងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសចិន ។ សន្ទនានេះ មានប្រធានបទថា "សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ីខាងកើត: វិបត្តិ ការរើបឡើងវិញ និងគោលនយោបាយឆ្លើយតប" ដែលប្រារព្ធធ្វើឡើងនៅទីក្រុងប៉េកាំង ។ លោកនាយក បានធ្វើបទបង្ហាញជារបាយការណ៍ស្តីពីប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានបញ្ហាព័ត៌មានថ្មីៗពីការស្រាវជ្រាវ របស់ វិបសអ និងការស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀត ព្រមទាំងអនុសាសន៍ខាងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិ ហើយនិងយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់ធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ និងមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ

ចីរភាព ។ សន្ទនានៅទីក្រុងប៉េកាំង ក៏បានបង្កើតនូវបណ្តាញស្រាវជ្រាវខាងគោលនយោបាយ និងអ្នកព្យាករណ៍ផ្លូវការនៅអាស៊ីខាងកើត ដែលវិបសអ នឹងចូលរួមជាសមាជិកដែរ ។

នៅខែវិច្ឆិកា វិបសអ នឹងរួមសហការជាមួយសមាគមសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដើម្បីរៀបចំសន្ទនាប្រចាំឆ្នាំលើកទី៣៤ របស់សហព័ន្ធសមាគមសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ។ សន្ទនានេះ មានប្រធានបទថា "ផលប៉ះពាល់នៃការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចសាកលទៅលើបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន និងវិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទៅលើប្រជាជនក្រីក្រ" ។

នៅដើមខែធ្នូ វិបសអ នឹងសម្រាកដកឃ្លាទៅប្រជុំថ្នាក់គ្រប់គ្រង-បុគ្គលិកប្រចាំឆ្នាំរយៈពេលពីរថ្ងៃនៅខេត្តកោះកុងដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងលើមេរៀននៃសមិទ្ធផលដែលទទួលបានក្នុងឆ្នាំ២០០៩ អាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ និងការស្រាវជ្រាវសំខាន់ៗ ព្រមទាំងគោលនយោបាយដែលគួរដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្រាវជ្រាវប្រទេសកម្ពុជា របស់ វិបសអ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងក្លាយជាក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១១-២០១៥ របស់វិបសអ ។

ផ្នែកស្រាវជ្រាវ

ពីខែតុលា ដល់ ខែធ្នូ ២០០៩ CDRI អនុវត្តសកម្មភាពស្រាវជ្រាវមួយចំនួនដែលមានជាសង្ខេបដូចតទៅ:

(តទៅទំព័រ ២២)

ទស្សនាវដ្តី
អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយរបស់
វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ឆ្នាំទី១៣ លេខ៤ ខែតុលា-ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩

ទស្សនាវដ្តីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា បោះពុម្ពផ្សាយដោយ វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៅភ្នំពេញចំនួន ៤៥៦ ក្នុងមួយឆ្នាំជាភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេសនៅក្នុងពេលដំណាលគ្នា ។

ទស្សនាវដ្តីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ផ្តល់ជាវេទិកាមួយ ដើម្បីពិភាក្សាពីបញ្ហានៃការអភិវឌ្ឍន៍ដែលកំពុងតែជះឥទ្ធិពលដល់ប្រទេសកម្ពុជា ។ អត្ថបទតាមដានសេដ្ឋកិច្ច ផ្តល់ជូននូវមូលដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រស្តីពីដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជា ។

ទស្សនាវដ្តីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ស្ថាបនាអត្ថបទទាំងឡាយពីប្រើប្រាស់មិត្តអ្នកអាន ។ លិខិត ត្រូវចុះហត្ថលេខាប្រញូក្សភាព ទូរស័ព្ទ និងមានអាសយដ្ឋានផង ។ អ្នកនិពន្ធទាំងអស់ត្រូវទាក់ទង វិបសអ មុននឹងជូនអត្ថបទរបស់ខ្លួន ទោះជាឯកសារទោះមិនទាន់រៀបរយក៏ដោយ ។ ឯកសារទាំងអស់នឹងត្រូវកែសម្រួលសំរាប់ការបោះពុម្ព ។ វិបសអ សូមរក្សាសិទ្ធិលើសេចក្តីបោះពុម្ព ដោយមិនចាំបាច់បញ្ជាក់ពីហេតុផល ។

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

☎ អាសយដ្ឋាន ៥៦ ផ្លូវ ៣១៥ មូលដ្ឋាន ភ្នំពេញ កម្ពុជា
 ✉ ប្រអប់សំបុត្រលេខ២២ ភ្នំពេញ កម្ពុជា
 ☎ (៨៥៥-២៣) ៨៨១-៧០១, ៨៨១-៩១៦, ៨៨៣-៦០៣ ☎ (៨៥៥-២៣) ៨៨០-៧៣៤
 e-mail: cdri@wicam.com.kh
 website: http://www.cdri.org.kh

9 789995 052065

ត្រឹមស្ថានផ្សាយ: វិបសអ
 គ្រប់គ្រងកែសម្រួល: យូ សិទ្ធិវិទ្យា
 កែសម្រួលផលិតកម្ម: អ៊ុំ ចាន់ថា និង ម៉ែន ម៉ែន ម៉ែន ម៉ែន
 ជំនួយការកែសម្រួល: វ៉ា វណ្ណៈ និង ខេង សេង
 រោងពុម្ពជំរុំ: ភ្នំពេញ រូបភាពទំព័រមុខ: រូបភាព វិបសអ

© រក្សាសិទ្ធិ ២០០៩ វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
 រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង-គ្មានផ្នែកណាមួយនៃការបោះពុម្ពផ្សាយនេះត្រូវបានចែងទុក ឬផ្សព្វផ្សាយ
 តាមទម្រង់ និងតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗដូចជា: អេឡិចត្រូនិក យន្តកម្មម៉ាស៊ីន... ដោយគ្មាន
 ការអនុញ្ញាតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរពី វិបសអ ឡើយ ។

ISSN 1560-7615 / ISBN 978-99950-52-06-5

ទំនួលខុសត្រូវលើព័ត៌មាន សត្យានុម័ត និងការបញ្ចេញយោបល់ទាំងឡាយនៅក្នុង ទស្សនាវដ្តីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា គឺជាបន្ទុកផ្ទាល់របស់អ្នកនិពន្ធ ។
 ការបញ្ចេញយោបល់ និងការបកស្រាយទាំងនោះ មិនមែនជាទស្សនៈរបស់ វិបសអ ទេ ។